

Comunica

Programa educatiu per al desenvolupament de
la competència comunicativa

Programa educatiu

Educació Primària i Secundària

EduCaixa

Fundació "la Caixa"

Programa educatiu

Aquest document conté els diferents elements de disseny del *programa educatiu* *Comunica* per tal de permetre a centres i docents organitzar-se per al procés pedagògic que es proposa.

Índex

1. Introducció	3
2. Objectius	5
3. Competències	5
4. Continguts	6
5. Orientacions metodològiques	10
6. Temporalització	11
7. Itineraris d'aplicació	17
8. Avaluació	19

1. Presentació / introducció

Una de les necessitats més remarcades dins del desenvolupament competencial gira al voltant de la comunicació oral.

Comunicar amb precisió i treballar les habilitats comunicatives esdevé un objectiu multidisciplinari que ha de formar part del projecte de centre i transformar-se en un focus d'interès que serveixi d'eix vertebrador capaç de consolidar una metodologia compartida per tots els docents en el tractament de la comunicació oral.

El desenvolupament del projecte Comunica es podria vincular amb tots els nivells educatius, amb què s'establiria un entrenament gradual de les destreses comunicatives de l'alumne d'acord amb el seu procés de maduració. Així, doncs, la proposta s'adreça tant a l'etapa d'Educació Primària com a la de Secundària, i es concreta de la manera següent:

Primària

El tractament de l'expressió oral ha de constituir un element transversal del currículum, per això l'entrenament de la comunicació s'ha de tenir en compte i s'ha de treballar des de totes les àrees. Tot i això, la concreció dels objectius apareixerà vinculada de manera més específica amb l'àrea de Llengua. Per tant, serà aquesta la que ens servirà com a assignatura d'ancoratge i pilar bàsic al PROJECTE COMUNICA, servint de suport al docent per desenvolupar la seva funció de manera dinàmica i integradora.

Secundària

El domini de les eines de comunicació es converteix, en aquesta etapa, en un element indispensable en la pràctica diària, i propicia l'enteniment, la reflexió crítica, l'empatia, l'argumentació d'idees i la resolució de conflictes.

En l'organització del programa educatiu COMUNICA s'han inclòs cinc **ASPECTES CLAU** o centres d'interès que formen l'esquelet bàsic sobre el qual se sustenta l'entrenament de la comunicació.

Aspectes clau
<p>Treballar l'EXPOSICIÓ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informal: experiències, sentiments, emocions, anècdotes, impressions... • Formal: informar sobre temes o esdeveniments
<p>Treballar l'ARGUMENTACIÓ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Simulació de converses, col·loquis, entrevistes, debats, parlaments... • Defensa d'opinions, tesis, discursos persuasius...
<p>Treballar la DRAMATITZACIÓ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Expressió corporal, gestualitat, comunicació no lingüística... • Improvisació, recreació de conflictes... • Escenes teatrals inventades o pautades
<p>Treballar el RECITAT:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Exercicis de vocalització, entonació i ritme • Tirallongues, endevinalles, cançons, poemes...
<p>Treballar la NARRACIÓ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Descripció d'objectes, llocs, situacions... • Històries inventades o pautades • Reelaboració de contes

Tot i que es reconegui la importància de cadascun d'aquests aspectes, en aquesta proposta didàctica s'ha preferit donar prioritat a l'entrenament de la comunicació interactiva intentant trencar amb l'esquema clàssic de transmissió de la informació—monologada i unidireccional—, per això no s'ha considerat oportú proposar un projecte específic vinculat amb l'exposició, ja que el seu entrenament queda integrat dins dels projectes dissenyats per a la resta dels centres d'interès.

Tant el plantejament com l'aprofundiment en el treball d'aquests aspectes clau anirà variant al llarg de les diferents etapes educatives, cosa que permetrà adquirir els estàndards d'aprenentatge pautats a cada nivell.

Per donar continuïtat a aquesta proposta didàctica tant a Primària com a Secundària, el treball d'aquests aspectes clau s'ha de concretar al voltant d'un projecte específic per a cada centre d'interès, seqüenciat en diferents sessions.

Aquest disseny permet que el docent model·li o redissenyi la proposta per poder-la afrontar, bé des d'un plantejament global amb caràcter interdisciplinari, bé des d'una perspectiva més autònoma, ja que es poden treballar les propostes plantejades de manera independent.

2. Objectius

El propòsit del *programa Comunica* és:

1. Contribuir, d'una manera estimulante, a millorar les competències educatives i el desenvolupament personal i acadèmic de l'alumne, posant un èmfasi especial en les seves habilitats comunicatives.
2. Oferir un camí sòlid i pautat al voltant de l'aprenentatge de les habilitats comunicatives que permeti un treball seqüencial des de les diferents etapes educatives i a través de les diferents àrees de coneixement.
3. Oferir recursos al docent per focalitzar l'entrenament de les destreses d'expressió oral, dissenyant una estratègia metodològica abordable des de tots els nivells i les àrees.

3. Competències

Tot i que la proposta del *programa Comunica* té una relació directa amb la competència comunicativa, no hem d'oblidar que un acte de comunicació implica una interacció social i emocional. Per això, qualsevol treball comunicatiu entrena i reforça diferents competències:

- Competència lingüística: fomenta la utilització del llenguatge com a eina de comunicació i crea situacions que permeten expressar pensaments, emocions, vivències i opinions.

- Competència social i cívica: té en compte el treball en equip, la socialització i la cooperació per mitjà de propostes que estimulen el diàleg i la negociació per a la sana convivència.
- Competència d'aprendre a aprendre: proposa situacions que faciliten la motivació, la confiança en un mateix i el gust per expressar i compartir el que s'ha après.
- Competència emocional: explora i posa a prova les pròpies aptituds i les actituds cap als altres, com ara l'assertivitat, l'escolta i el diàleg.

4. Continguts

A continuació, es presenten dues propostes bàsiques. La primera s'ha dissenyat per al segon cicle de PRIMÀRIA i la segona està centrada en el segon cicle de SECUNDÀRIA.

4.1. Primària

Dimensions principals de la competència comunicativa

Durant aquesta etapa de l'educació, és especialment important focalitzar l'entrenament en les destreses d'expressió oral, per això les pràctiques orals han de formar part de l'activitat quotidiana de l'aula.

Al llarg d'aquest cicle, l'alumne s'ha de familiaritzar amb una gran varietat de situacions comunicatives i treballar amb una àmplia mostra d'actes de parla. D'aquesta manera, podrà anar entrenant i consolidant les seves habilitats comunicatives.

Descripció de les subcompetències específiques

El desenvolupament de la competència comunicativa oral es podria segmentar en l'entrenament de diverses subcompetències, com ara:

- Competència gramatical (domini del codi verbal i el no verbal).
- Competència sociolingüística (regles d'ús segons el context o situació).
- Competència discursiva (producció i comprensió de textos orals i escrits).
- Competència estratègica (compensació d'errades, malentesos...).
- Competència social (interacció comunicativa).

El mateix Marc Comú Europeu de Referència per a les Llengües (MCERL) destaca la importància d'entrenar les habilitats comunicatives pràctiques en l'ensenyament lingüístic.

Blocs de continguts

Entre els continguts de l'etapa, l'alumne ha de treballar una varietat de situacions de comunicació i actes de parla que li permetin anar millorant la utilització adequada del llenguatge.

El currículum de l'Educació Primària inclou els continguts necessaris per parlar i produir tota mena de textos adequats a qualsevol situació comunicativa. Per això l'esquelet bàsic d'aquesta proposta educativa se centra en els cinc ASPECTES CLAU de la tipologia textual: exposició, dramatització, recitat, narració i argumentació.

D'acord amb aquests aspectes, la *Programació didàctica* del programa Comunica per al cicle d'Educació Primària proposa el treball al voltant de dos d'aquests temes, el recitat i la narració:

EDUCACIÓ PRIMÀRIA			
CURSOS	ASPECTES CLAU	ACTIVITATS independents	PROJECTES
(Adaptar la selecció de poemes a cada edat)	Treballar el RECITAT: tirallongues, endevinalles, cançons, poemes...	<ul style="list-style-type: none"> • La veu, el nostre instrument musical: Com afinar-lo? • Juguem amb els sons. • Boca vocalitzant. • L'entonació. La meua veu s'emociona. • La música i la poesia es donen la mà. 	LA MÚSICA DE LES PARAULES On s'amaga la música de les paraules?
	Treballar la NARRACIÓ: històries, contes...	<ul style="list-style-type: none"> • Pintar amb paraules. • Explica'm un conte diferent. • Inventem entre tots. • El binomi fantàstic. • Juguem amb els personatges. • La ruleta dels conflictes. • Soc un gran contista. 	HI HAVIA UNA VEGADA... Vols que t'expliqui un conte?

Els aspectes clau restants es podrien abordar des dels diferents recursos didàctics que conté el kit Comunica disponible a l'Aula programa de l'Espai docent.

El document *Guia d'orientació pedagògica* del programa Comunica ofereix alguns suggeriments i indicacions sobre això.

4.2. Secundària

Dimensions principals de la competència comunicativa

La societat actual demana el domini de la llengua, la competència comunicativa i, de manera especial, les competències orals.

El domini de les eines de comunicació és un objectiu indispensable perquè l'alumnat sigui capaç de comunicar-se de manera efectiva, i això implica necessàriament entrenar l'oralitat. La participació en processos comunicatius reals desenvoluparà la seva capacitat de fer servir el llenguatge de manera apropiada en diverses situacions socials.

Entenem, doncs, que l'entrenament exhaustiu de la comunicació oral en aquesta etapa repercutirà positivament en la capacitat de saber posar en pràctica habilitats, procediments i estratègies amb la finalitat d'entendre i fer servir els elements lingüístics, paralingüístics i kinèsics de manera adequada en un context determinat, així com saber afrontar i regular un intercanvi comunicatiu en tota la complexitat, propiciant l'enteniment, la reflexió crítica, l'empatia, l'argumentació d'idees i la resolució de conflictes.

Descripció de les subcompetències específiques

El desenvolupament de la competència comunicativa oral es podria segmentar en l'entrenament de diverses subcompetències, com ara:

- Competència gramatical (domini del codi verbal i el no verbal).
- Competència sociolingüística (regles d'ús segons el context o la situació).
- Competència discursiva (producció i comprensió de textos orals i escrits).
- Competència estratègica (compensació d'errades, malentesos...).
- Competència social (interacció comunicativa).

El mateix Marc Comú Europeu de Referència per a les Llengües (MCERL) destaca la importància d'entrenar les habilitats comunicatives pràctiques en l'ensenyament lingüístic.

Blocs de continguts

Entre els continguts de l'etapa de Secundària l'alumnat ha de conèixer i distingir la varietat de situacions de comunicació, d'actes de parla, de registres, tons i estils.

El currículum d'Educació Secundària Obligatòria inclou els continguts necessaris per parlar i produir tota mena de textos adequats a qualsevol situació comunicativa. Tenint en compte que la unitat bàsica de comunicació és el text com a discurs, també haurà de ser l'eix de la programació de l'assignatura de Llengua Castellana i Literatura, i els continguts estaran estructurats en consonància amb aquest plantejament. Per això l'esquelet bàsic d'aquesta proposta educativa s'ha centrat en els cinc ASPECTES CLAU de la tipologia textual: l'exposició, la dramatització, la narració, el recitat i l'argumentació.

Segons aquests aspectes, la *Programació didàctica* del programa Comunica Secundària i proposa el treball al voltant de dos d'aquests temes, l'argumentació i la dramatització, i queda organitzada de la manera següent:

SECUNDÀRIA	
ASPECTES CLAU	PROJECTES
Treballar l'ARGUMENTACIÓ: simulació de converses, col·loquis, entrevistes, debats, parlaments...	EL DEBAT A L'AULA: UNA COMPETICIÓ DIALÈCTICA Producte final: LLIGA DE DEBAT
Treballar la DRAMATITZACIÓ: improvisació d'escenes teatrals inventades o pautades	EL TEATRE A L'AULA: I QUI ÉS? Producte final: MUNTATGE TEATRAL

Els tres aspectes restants es podrien abordar des dels diferents recursos didàctics que conté el kit Comunica que acompanya aquest programa.

El document *Guia d'orientació pedagògica* del programa Comunica ofereix alguns suggeriments i indicacions d'aquest tema.

5. Orientacions metodològiques

La concepció metodològica partirà de l'alumnat, amb què es convertirà en el centre de l'aprenentatge, en l'autèntic protagonista. Aquest enfocament holístic, complet i integrador ens permetrà treballar en la formació integral de l'alumnat.

Acceptar aquest principi suposa enfocar necessàriament l'ensenyament des d'una perspectiva metodològica diferent. En aquest sentit, l'educació centrada en l'estudiant requereix canvis organitzatius en el disseny de les matèries, en la planificació de l'aula, en el desenvolupament d'activitats i en els sistemes d'avaluació.

Aquesta reorganització didàctica cap a l'alumne requereix activitats que s'orientin cap a contextos reals, donant importància a les seves vivències i brindant-li l'oportunitat d'aprendre a autoconèixer-se, autoestimar-se i autoregular-se.

Per fer-ho, ens servim d'eines i activitats pròpies de la metodologia activa, entre les quals destaquem:

- El treball cooperatiu.
- L'aprenentatge basat en projectes.

- L'aprenentatge basat en tècniques i jocs propis de les arts escèniques.
- L'ús de les rutines de pensament.

La *Guia d'orientació pedagògica* conté detalls sobre aquestes eines, així com ampliació amb diversos documents que permetin aprofundir en cadascuna.

Així mateix, la varietat de materials i recursos específics contribueix de manera efectiva a incrementar la motivació de l'alumne i la dinamització de l'aula. Entre d'altres, ens servirem de:

- El conjunt de materials *Comunica: cartes multiactivitats, ruleta de conflictes, taula inspiradora, càmera d'acció...*
- Documents de consulta: textos, imatges, vídeos...
- Discussions, posades en comú
- Fitxes d'anàlisi
- Mapes d'aprenentatge

*Per precaució sanitària, a causa del Covid-19, el préstec als centres educatius del kit de recursos del programa Comunica està fora de servei. Però tots els materials son disponibles en format digital a la pestanya Kit Comunica de l'Aula programa a l'Espai docent.

6. Temporalització

6.1. Primària

El programa educatiu dissenyat per a aquesta etapa consta d'**activitats** independents integrades en **dos projectes** interdisciplinaris a cada etapa que es podran **treballar en tres nivells** diferents:

Primer nivell: tractament individual.

Cada activitat es pot abordar de manera autònoma des de l'assignatura de Llengua.

Segon nivell: tractament seqüencial.

La seqüenciació de totes les activitats forma part d'un únic itinerari d'aprenentatge que servirà de guia per treballar els continguts de la programació general de l'assignatura de Llengua.

Tercer nivell: tractament interdisciplinari.

Els projectes es poden treballar de manera transversal des de diferents àrees, incorporant-hi contingut específic per generar un disseny interdisciplinari entre diverses matèries.

Com que és l'assignatura de Llengua la que ens servirà de pilar bàsic d'aquest projecte educatiu, en tots els projectes es treballen els continguts relacionats amb la comunicació oral: parlar i escoltar, i s'estableixen com a objectius educatius els centrats en els aspectes següents:

- Utilització adequada del llenguatge com a instrument de comunicació i aprenentatge.
- Producció i expressió de diversos tipus de textos orals.
- Memorització i recitat de textos breus i poemes, amb el ritme, l'entonació i la dicció adequats.
- Dramatització de textos senzills fent servir recursos lingüístics i no lingüístics.
- Participació en converses, col·loquis, debats i exposicions.

Seqüenciació de continguts

A continuació especificarem la seqüenciació de continguts dels projectes que formen el disseny del *programa educatiu Comunica* d'Educació Primària.

PROJECTE 1: LA MÚSICA DE LES PARAULES

SESSIÓ 1: LA VEU, EL NOSTRE INSTRUMENT MUSICAL: COM AFINAR-LO?

SESSIÓ 2: JUGUEM AMB ELS SONS

SESSIÓ 3: BOCA VOCALITZANT

SESSIÓ 4: L'ENTONACIÓ. LA MEVA VEU S'EMOCIONA S

SESSIÓ 5: LA MÚSICA I LA POESIA ES DONEN LA MÀ

PROJECTE 2: HI HAVIA UNA VEGADA...

SESSIÓ 1: PINTAR AMB PARAULES

SESSIÓ 2: EXPLICA'M UN CONTE DIFERENT

SESSIÓ 3: INVENTEM ENTRE TOTS

SESSIÓ 4: EL BINOMI FANTÀSTIC

SESSIÓ 5: JUGUEM AMB ELS PERSONATGES

SESSIÓ 6: LA RULETA DELS CONFLICTES

SESSIÓ 7: SÓC UN GRAN CONTISTA

El material explicatiu és a la *Programació didàctica* de cadascun dels projectes.

Cadascuna de les sessions o propostes didàctiques es guia per l'estructura següent:

- Objectius específics que es persegueixen en cada sessió
- Materials necessaris
- Temporalització de la sessió
- Passos que cal seguir
- Dinàmiques emprades
- Documents i plantilles: rutines de pensament, fitxes d'anàlisi, plantilles de reflexió, taules de repartiment de tasques

6.2. Educació Secundària

El programa educatiu dissenyat per a aquesta etapa consta de **dos projectes** que es concretaran en l'elaboració d'un producte final. Cada projecte consta d'un nombre variable d'activitats seqüenciades per mitjà de diferents sessions de treball, totes acompanyades del material corresponent, així com d'una temporalització concreta.

Com en el cas anterior, és l'assignatura de Llengua la que ens serveix de pilar bàsic en tots els projectes, i es treballaran continguts específics relacionats amb la **comunicació oral** i amb els objectius educatius propis del cicle:

- Valorar la llengua oral com a mitjà per transmetre coneixements, idees i sentiments.
- Comprendre i expressar-se oralment amb correcció.
- Aprendre a parlar en públic, en situacions formals o informals, de manera individual o en grup.
- Potenciar el desenvolupament progressiu de les habilitats socials.
- Reconèixer la importància dels aspectes prosòdics (entonació, pauses, to, timbre, volum...) i del llenguatge corporal.
- Desenvolupar la participació, el sentit crític, la iniciativa personal i la capacitat per planificar, prendre decisions i assumir responsabilitats.
- Desenvolupar i consolidar hàbits de treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge i com a mitjà de desenvolupament personal.
- Desenvolupar destreses bàsiques en la utilització de les fonts amb sentit crític per adquirir nous coneixements.

Seqüenciació de continguts

A continuació, especifiquem la seqüenciació de continguts dels dos projectes que formen el disseny del *programa educatiu Comunica* d' Educació Secundària.

Al projecte 1: *El debat a l'aula: una competició dialèctica*, surten marcades en **color verd** les sessions més importants del projecte, cosa que permet al docent la possibilitat d'escurçar la temporalització del projecte i ajustar-lo a la seva programació d'aula.

Al projecte 2: *El teatre a l'aula: I qui és ?*, surten diferenciades per colors les sessions relacionades amb el treball específic de dramatúrgia (**color blau**) de les sessions destinades al treball d'interpretació (**color verd**). Aquesta diferenciació permet que el docent organitzi el projecte de dues maneres diferents en funció dels objectius que persegueixi, o bé fer-lo complet.

Aquestes diferents opcions en l'execució de tots dos projectes surten explicades amb més detall a la *Guia d'orientació pedagògica* i al document de *Programació didàctica* de cada projecte.

PROJECTE 1: EL DEBAT A L'AULA: UNA COMPETICIÓ DIALÈCTICA

SESSIÓ 1: COMUNICAR: HABILITATS I DIFICULTATS

SESSIÓ 2: EL DEBAT: UNA ACTIVITAT D'EQUIP

SESSIÓ 3: COMENÇA LA COMPETICIÓ

SESSIÓ 4: COM ANALITZAR LA PREGUNTA DEL DEBAT?

SESSIÓ 5: COM BUSCAR INFORMACIÓ DE MANERA EFECTIVA?

SESSIÓ 6: COM DONAR FORMA ALS NOSTRES ARGUMENTS?

SESSIÓ 7: COM CONCRETAR ELS NOSTRES ARGUMENTS?

SESSIÓ 8: COM ELABORAR ELS DISCURSOS?

SESSIÓ 9: L'ENTRENAMENT DELS ORADORS

SESSIÓ 10: REVISIÓ I POSADA EN COMÚ DELS DISCURSOS

SESSIÓ 11: HA ARRIBAT EL DIA DE LA COMPETICIÓ

PROJECTE 2: EL TEATRE A L'AULA: I QUI ÉS ELL?

SESSIÓ 1: ACTUAR: QUÈ NECESSITO? QUÈ ÉS?

SESSIÓ 2: FORA LA VERGONYA!

SESSIÓ 3: CONEIXENT EL NOSTRE AUTOR...

SESSIÓ 4: ON I COM? ENTORN I ESCOLTA

SESSIÓ 5: COM COMENCEM A ESCRIURE?

SESSIÓ 6: OBJECTIUS, CONFLICTE, CONTRADICCIÓ: IMPROVISANT

SESSIÓ 7: PERSONATGES PERSONA

SESSIÓ 8: LA CONSTRUCCIÓ DEL PERSONATGE

SESSIÓ 9: EXPLICA'M LA TEVA VIDA

SESSIÓ 10: RESUMINT

SESSIÓ 11: PREPARANT LA LECTURA DRAMATITZADA

Al material explicatiu es pot trobar una *Programació didàctica* de cadascun dels projectes.

Cadascuna de les sessions o propostes didàctiques es guia per l'estructura següent:

- Objectius específics que es persegueixen en cada sessió
- Materials necessaris
- Temporalització de la sessió
- Passos que cal seguir
- Dinàmiques emprades
- Documents i plantilles: rutines de pensament, fitxes d'anàlisi, plantilles de reflexió, taules de repartiment de tasques

7. Itineraris d'aplicació

Tot i que el recorregut recomanat per aplicar el *programa educatiu Comunica* inclou la realització seqüencial dels projectes descrits per a cada etapa, és possible atendre altres aspectes clau de la tipologia textual incorporant activitats o adaptant projectes d'una etapa a una altra. De la mateixa manera, per als centres que, per organització o per càrrega lectiva de les matèries, no puguin desenvolupar el programa complet, hi ha la possibilitat d'incorporar-lo de manera més reduïda.

Proposem tres itineraris d'aplicació en funció del temps destinat a la implementació de la proposta.

7.1. Educació Primària

	Aspecte clau treballat	Centre d'interès	Sessions
Itinerari d'intensitat alta	Recitat Narració + Argumentació o Dramatització	La música de les paraules Hi havia una vegada... Adaptació d'un o dels dos programes per a Educació Secundària: El debat a l'aula / El teatre a l'aula	Un mínim de 17 sessions
Itinerari d'intensitat mitjana	Recitat i Narració	La música de les paraules i Hi havia una vegada...	12 sessions
Itinerari d'intensitat baixa	Recitat o Narració	La música de les paraules o Hi havia una vegada...	5 o 7 sessions

7.2. Educació Secundària

Atesa la possibilitat de fer els projectes previstos per a Secundària de manera total o parcial, el nombre de possibilitats per als itineraris d'Educació Secundària es multipliquen.

	Aspecte clau treballat	Centre d'interès	Sessions
Itinerari d'intensitat alta	Argumentació Dramatització (Dramatúrgia i Interpretació)	El debat a l'aula (11 o 8 sessions) El teatre a l'aula (dramatúrgia, 6 sessions; interpretació, 5 sessions. En total 11 sessions)	Un mínim de 21 sessions
Itinerari d'intensitat mitjana	Argumentació o dramatització	El debat a l'aula (11 sessions) El teatre a l'aula (dramatúrgia, 6 sessions; interpretació, 5 sessions)	11 sessions
Itinerari d'intensitat baixa	Argumentació o Dramatització	El debat a l'aula (11 o 8 sessions) El teatre a l'aula (dramatúrgia, 6 sessions; interpretació, 5 sessions)	Un mínim de 5 sessions

Aquestes diferents opcions en l'execució dels projectes estan explicades amb més detall a la *Guia d'orientació pedagògica* i al document de *Programació didàctica* de cada projecte.

8. Avaluació

Les activitats del programa estan complementades amb una diversitat d'elements d'avaluació que ajuden tant el docent com l'alumnat en el seguiment del grau de consecució dels objectius, incidint especialment en el procés d'aprenentatge i en la metacognició.

Per això disposem de rúbriques d'autoavaluació i coavaluació, així com de mapes d'aprenentatge personalitzats. Tots aquests instruments estan disponibles al document *Programació didàctica*, en què es comparteix com, què, qui i quan avaluar.

MAPA D'APRENENTATGE NARRACIÓ (Ítems de reflexió sobre el procés)

SESSIÓ 1	GENS	POC	BASTANT	MOLT
Saps què es necessita per inventar una història?				
Coneixes tots els elements que ha de tenir un conte?				

SESSIÓ 2	GENS	POC	BASTANT	MOLT
Seres capaç de canviar la història d'un conte que coneixis?				
Saps què és un personatge arquetip?				
Podries barrejar la història de diversos contes i inventar-ne'n un de nou?				

SESSIÓ 3	GENS	POC	BASTANT	MOLT
Ciues que series capaç d'inventar una història interessant?				
És capaç d'aportar idees per construir un conte col·lectiu?				
Saps què és la coherència narrativa?				
Saps com aconseguir-la?				

SESSIÓ 4	GENS	POC	BASTANT	MOLT
Saps reconèixer els elements per construir un conte?				
Saps quants tipus de narrador es poden fer servir per explicar una història?				
Reconeixes quantes parts ha de tenir l'estructura d'un conte?				
Saps com es pot començar un conte?				

SESSIÓ 5	GENS	POC	BASTANT	MOLT
Saps com es pot construir un personatge?				
Saps quins aspectes s'han de tenir en compte per caracteritzar un personatge?				

SESSIÓ 6	GENS	POC	BASTANT	MOLT
Saps què és un conflicte narratiu?				
Saps com concretar l'espai i el temps en una història?				
Sabries concretar quines característiques ha de tenir un bon conflicte narratiu?				

SESSIÓ 7	GENS	POC	BASTANT	MOLT
Saps com planificar la creació d'un conte?				
Reconeixes tots els elements que has de tenir en compte abans de posar-le a escriure?				
Saps com fer que la teua història passi del teu cap al paper?				
Sabries concretar què has de tenir en compte a l'hora d'explicar el conte al públic?				

Finalment, fem servir una rúbrica d'avaluació per poder mesurar el grau de concreció dels nivells aconseguits al llarg del procés en el producte final. Aquesta eina d'avaluació no només servirà com un instrument per al docent, sinó especialment per fer un treball de coavaluació grupal que permeti a l'alumnat fomentar l'escolta activa i l'esperit crític.

RÚBRICA D'AVALUACIÓ DEL PROJECTE FINAL

Criteris	Nivells			
	4	3	2	1
La manera d'explicar-ho	L'entonació, el ritme i la vocalització són molt bons. La veu és melòdica i acompanya en tot moment les emocions que es narra. S'estableix un bon contacte visual amb el públic.	L'entonació, el ritme i la vocalització són bons, tot i que presenten alguns errors. La veu és melòdica, tot i que no sempre reflecteix les emocions que es narra. Es té cura del contacte visual amb el públic.	L'entonació, el ritme i la vocalització són irregulars. La veu intenta ser melòdica, però a vegades és una mica monòtona. No s'estableix prou contacte visual amb el públic.	L'entonació, el ritme i la vocalització no són prou clars. La veu en general és força monòtona. No s'estableix contacte visual amb el públic.
Estructura del conte	El conte està molt ben estructurat: s'hi reconeix la introducció, el nus i el desenllaç. Les idees estan ben ordenades i és molt interessant.	El conte està ben estructurat: s'hi reconeix la introducció, el nus i el desenllaç, però les idees no estan del tot ben organitzades, per la qual cosa, a vegades, es perd l'interès per la història.	El conte no respecta l'estructura i no es diferencien clarament la introducció, el nus i el desenllaç. Les idees estan desorganitzades i a la història li falta interès.	El conte no respecta l'estructura i no es diferencien la introducció, el nus i el desenllaç. Les idees estan desorganitzades i a la història li falta interès.
Elements del conte	Es reconeix perfectament la veu del narrador i s'identifiquen amb claredat els personatges del conte. El problema o conflicte és molt clar i és molt efectiu i interessant.	Es reconeix la veu del narrador. En general, s'identifiquen els personatges del conte. El problema o conflicte queda clar, tot i que no és gaire efectiu ni interessant.	Es reconeix només a vegades la veu del narrador. No es fa fàcil identificar els personatges al llarg del conte. El problema o conflicte tampoc no queda gaire clar i no és gaire efectiu ni interessant.	No es reconeix la veu del narrador. No es fa fàcil identificar els personatges al llarg del conte. El problema o conflicte no queda clar i no és efectiu ni interessant.
Lèxic	El vocabulari que es fa servir és ric i variat. Es combinen molt bé passatges narratius, descriptius i de diàleg.	El vocabulari està cuidat, tot i que no sempre és variat. Ja que tendeix a la repetició. Es combinen correctament els passatges narratius, descriptius i de diàleg, tot i que uns predominen més que d'altres.	El vocabulari és una mica pobre i massa repetitiu. No es fan servir totes les modalitats.	El vocabulari és força pobre i es fa servir un llenguatge massa col·loquial. Només es fa servir una modalitat (narració, descripció o diàleg).

Fundació "la Caixa"